

Avodah Zarah (6a-6b)

לא עבר משום — **And when [the idolater] has his own animal, is it true that** — וכי אית ליה — **[a Jew] who sells him another animal does not transgress on account of, And before a blind person you shall not place a stumbling block?** — וְהִתְנַחֵם — **But it has been taught in a Baraisa:** — אָמַר רַבִּי נָתָן — **R' Nassan says: [6b] מִיָּנֵן שְׂלֵא — From where do we derive the law that a person should not extend a cup of wine to a nazir, — nor a limb taken from a living [animal] to Noahites? — תְּלַמּוּד לומר — For Scripture states: — וְלִפְנֵי עֵגוֹר לֹא תִתֵּן מִכֶּשֶׁל — And before a blind person you shall not place a stumbling block. — וְהָאֵלֶּיךָ — But here in the Baraisa, — דְּכִי לֹא יִהְיֶינּוּ לֵיהּ — even if we would not give [the nazir or the Noahite] the forbidden item, — וְקָעֵבֶר מִשּׁוּם לִפְנֵי עֵגוֹר לֹא תִתֵּן מִכֶּשֶׁל — yet [the one handing him it] transgresses on account of, And before a blind person you shall not place a stumbling block.**

The Gemara answers:

— דְּקָאֵי בְּתָרֵי עֲבָרֵי נְהָרָא — **What are we dealing with here in the Baraisa?** — הֲכָא בְּמַאי עֲסָקִין — **Where [the person extending the forbidden item and the person taking the forbidden item] are located on two sides of a river.** In this case, the latter cannot access the forbidden item without assistance from the former. The one extending the forbidden item thus creates the opportunity to sin. — דִּיקָא נָמִי — **A precise reading of the Baraisa also supports this interpretation, — דְּקָתְנִי לֹא יוֹשִׁיט — for the Baraisa states, “A person should not extend...,” .. and does not state “A person should not hand...”**

The Gemara concludes:

— שְׁמַע מִיָּנָה — **Indeed, infer from this** that the Baraisa is dealing with a case where they are standing on opposite sides of a river.

Shavuos (Baraisa 47b)

— אִזְהָרָה לְעוֹקֵב אַחַר נוֹאֵף מִיָּנֵן — **From where do we derive a prohibition on one who is an agent for an adulterer?** — תְּלַמּוּד לומר — **For [the Torah] states: — לֹא תִנְאָף — You shall not commit adultery (lo sin'af).** This can also be read as: — לֹא תִנְאָיֵף — **You shall not cause adultery.**

מסייע לדבר עבירה

תוספות (ע"ז ו:)- לפי זה אסור להושיט למומרים לעבודת כוכבים דבר איסור אף על פי שהוא שלהם כי הדבר ידוע שיאכלוהו והוא נאסר להם דכישאל גמור חשבינן ליה, ומיירי בדקאי במקום שלא יוכל ליקח אם לא יושיט לו זה וכדמסיק דקאי בתרי עברי נהרא.
 ר"ן (שם) - ומיהו משמע דהני מילי לענין איסורא דאורייתא אבל מכל מקום מדרבנן מיהא אסור שהרי מחויב הוא להפרישו מאיסור והיאך יסייע ידי עוברי עבירה.

דגול מרבבה (יו"ד קנא) - בישראל דרוצה לעבור במזיד על איזה עבירה אפילו אינו מומר גמור אין ישראל אחר מצווה להפרישו לדעת הש"ך.
 מגן אברהם (שמז, ד) - אפילו בעכו"ם אסור לסייעו בדבר שנצטווה.

עדות לסייע ההולך לערכאות

שו"ת רמ"א (סי' נב) - כשישראל דן עם חברו אין הכי נמי דאסור להעיד אף על פי שהוא כדון משום דמסייע לעוברי עבירה, ואף על גב דלית ביה משום לפני עור לא תתן מכשול מאחר דבלאו ידידה יוכל לעשות האיסור וכמו שכתבו התוספות והמרדכי והרא"ש בפרק קמא דעבודה זרה, מכל מקום איסורא מדרבנן איכא כמו שכתבו שם הר"ן והתוספות והרא"ש בריש פרק קמא דשבת.

שער משפט (כו, א) - הכא הא דאסור לדון לפני דיני עכו"ם הוא מפני שמייקר שם אלילים כשדן לפנייהם ואם כן מה שהעדים מעידים לפנייהם שהאמת כדברי התובע אינו גורם ומסייע כלל לעשיית עבירה דהא אף שלא יעידו כבר הוא מייקר שם האלילים במה שדן לפנייהם... ועוד דכיון שהם יודעים האמת שהנתבע חייב ממון להתובע והוא כופר לו אם לא יעידו הרי הם מסייעים ומחזיקים ידי הנתבע שגוזל ממון חברו ואין לך מסייע ידי עוברי עבירה גדול מזה דהא אחר כך אין בית דין נזקקין לדברי תובע כלל.

ערך ש"י (כו, א) - כיון דקבלת עדות צריך שלשה דאף דיחיד דן אין שם בית דין עליו לקבל עדות עד שיהיו שלשה אם כן כשמעיד לפני עכו"ם מייקרם ומיפה כחם לאחשביניהו לבית דין גמור, ועוד דעיקר יפוי כחם מה שגומרים הדין וכופין הנתבע לשלם... ואיהו דאפסיד אנפשי, רק הנתבע יחוש לעצמו מלגזול אבל הבית דין בשב ואל תעשה וכמו כן העדים, מה שאין כן כשיעידו מסייע ידי עוברי עבירה בקום ועשה, ואדברא בעדים ליכא עשה רק להעידו לפני בית דין. [וע"ע אמרי בינה סי' כז ואבני חושן].

עדות כנגד מסרב

רמ"א (כו, ב) - ויש רשות לבית דין לילך לפני גוים ולהעיד שזה חייב לזה.

ברכי יוסף (כו, ו) - ראיתי להרב מקור ברוך ולמהר"א חסון שכתבו דמה שהוצרך הגאון [רב שרירא] לומר שילכו החכמים והזקנים ולא שאר עמא דארעא הוא מפני תקון העולם שאם נתיר להם להעיד ילמדו גם הם ויבואו לפני עכו"ם על כל דיניהם ויעברו על לפנייהם ולא לפני עכו"ם אפילו בלא רשות בית דין... ונעלם מהם מה שכתב הרב העיטור... משם רב שרירא עצמו דהזקנים והתלמידים יכופו את העדים שילכו ויעידו.

עורך דין המסייע ההולך לערכאות

יחזיק דעת (ד, סה) - עורך דין ירא שמים שנדרש לייצג בבית המשפט אדם שתובע ממון מחבירו לפי ההלכה חייב להימנע מכך, שהרי הוא מסייע בידי עוברי עבירה, ואינו יכול לבוא בטענה שהוא רק עושה בשליחות התובע והקולר תלוי בצוארו זה אינו, כי דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין ואין שליח לדבר עבירה. אבל לייצג נתבע שנאנס לבוא לבית המשפט מצד שהתובע מסרב להתדיין בדיון תורה וכופה את הנתבע להתדיין בבית המשפט מותר לעורך דין לייצגו להציל עשוק מיד עושקו.

משיב הלכה (י, סי' קלד) - כשהנתבע אינו רוצה ללכת לדיון תורה ליכא איסור ערכאות ומה שצריך היתר מבית דין לילך לערכאות הוא רק מנהג בתי דינים ולא מעיקר הדין... ולכן במקום שהוא יכול למצוא עו"ד גוי אחר אינו אלא מסייע ובכי האי גונא שכל האיסור אינו רק מצד מנהג בתי דינים יש לסמוך על מה שכתב הדגול מרבבה שהעובר במזיד ליכא איסור לסייע. [וזה א"ש לפי הערך ש"י בענין מסרב, אבל לפי החתם סופר צריכים רשות ב"ד כדי שיהיה קרוי לפנייהם].

מי שעזב הדת לגמרי הרי כל מעשיו מתחילה עד סוף הוא מחלל התורה ובמה שהוא הולך לדון לפנייהם אינו מוסיף כלום על החלול השם שלו. [ויסברא זה פלא וצע"ג].
אם גם התובע שומר תורה ומצוות והולך בעל כרחו של הנתבע לערכאות אסור לסייעו ולהיות לו עו"ד... ואפילו אם התובע יכול למצוא עו"ד אחר מכל מקום איסור מסייע איכא דלכתחילה אין לסמוך על הדגול מרבבה, ועוד דשייד כאן לומר דסוף סוף בחלול השם הנעשה יש לו יד וחלק.

המחזיק ההולך לערכאות

ריב"ש (סי' קב) - וכן לנדות ולהחרים כל המחזיק בידה ועוזר אותה.

רמ"א (כו, א) - וכן מחרימין המחזיק ביד ההולך לפני גוים.

ביאור הגר"א (כו, ג) - כמ"ש בפרק כל הנשבעין (נז:): אזהרה לעוקב אחר נואף.
באר אליהו (הובא בהלכה פסוקה 28) - בעבירות חמורות יש במסייע איסור דאורייתא ולא איסור דרבנן.

גרידא.